

LBRIS

We know
books

Jonathan Swift

JURNAL PENTRU STELLA

1710 – 1713

Traducere, prefață și note
de Andrei Brezianu

<i>Prefața: Un Swift fără mască</i>	5
<i>Notă asupra ediției</i>	41
I Debarcarea la Chester	45
II Sosirea la Londra	47
III Întrevedere cu Lordul Somers. Dizolvarea Parlamentului	49
IV Swift locuiește cu chirie în Bury Street; Își scrie scrisorile din pat	60
V O vizită la Hampton-Court. Prima întâlnire cu șeful de cabinet, viitorul lord-vistiernic Harley. Întrevedere cu William Penn. O cină la tavernă	67
VI Swift compune <i>A City Shower</i> . Un vis cu Stella. Ciocolată pentru Stella	76
VII Afacerea beneficiilor clerului irlandez. Despre Addison și Steele. O vizită la Congreve. O masă cu Addison	87
VIII Acces de vertigo labirintian. Despre d'Avenant și Vanburgh	96
IX Prima masă cu Secretarul de Stat St. John. Despre fiica răposatului dictator Oliver Cromwell. Swift tentat să cumpere un microscop pentru Stella. O întâmplare pe Pall Mall	108
X Deschiderea Parlamentului. Atitudinea lui Swift față de noua denumire a statului: „Marea Britanie“	118

XI Boacănele servitorului lui Swift, Patrick. O plimbare prin oraș. La Dublin statuia lui William al III-lea, ținta unei demonstrații studențești de protest	129
XII Vești proaste din teatrul de război din Spania. Poziția ducelui de Marlborough. Jocuri de cuvinte. Versurile lui Prior	143
XIII Căneparul lui Patrick. Festivitățile Bobotezei (a 12-a noapte). Swift își cumpără perucă nouă	158
XIV Ninsoare mare. Swift intervine pentru Bernage. Fluctuațiile sănătății	169
XV Moda patinelor. Swift achiziționează cărți. Prietenia cu Addison începe să se strice	179
XVI Vin și portocale. Clubul octombriștilor. Plimbările lui Swift	189
XVII I se tipărește o „ediție pirat“ de Opere Alese. Atentatul asupra Șefului de Cabinet Harley	198
XVIII Harley începe să-și revină. Revista lui Addison și Steele <i>The Spectator</i> . Guiscard, autorul atentatului asupra lui Harley, încetează din viață în temniță. Dor de Irlanda	210
XIX Leșul lui Guiscard, obiect de curiozitate publică. Păcăleli de 1 aprilie. Greșelile de ortografie ale Stellei	218
XX Ascendentul lui Swift asupra Secretarului de Stat St. John. Alte achiziții de cărți. Intervenții și favoruri	229
XXI Swift primește în dar vin de Florența. Schimbare de aer. Scriitorul se mută la Chelsea	236
XXII O convorbire confidențială cu Harley. Un duel	247
XXIII Harley devine Lord Oxford. Plimbări lungi pe jos. Clubul de sâmbătă al Miniștrilor de Stat. Întoarcerea în Irlanda se amână	257

XXIV	Harley primește titlul de conte. Patrick îi dă de furcă stăpânului său. Înot nocturn în Tamisa. Ultima colaborare la <i>Gazeta Examiner</i>	267
XXV	Un nou club. Despre Conte de Peterborough. Patrick bătut într-o încăierare. Swift nu se așteaptă la nici o răsplată	280
XXVI	O convorbire cu șeful de cabinet. Swift se mută pe Suffolk Street. Stella la băi, la Wexford. O excursie prin împrejurimile orașului. Starea sănătății Reginei Anne	289
XXVII	Castelul de la Windsor. O încercare de mituire. Regina la vânătoare. Swift botezat dr. Presto. Ospețe și curse de cai	302
XXVIII	Întoarcerea de la Windsor la Londra. Doamna Masham, viitoare doamnă de onoare a Reginei. Prior în misiune secretă de pace la Paris	314
XXIX	Zvonuri despre un armistițiu cu Franța. Înapoi la Windsor. Un botez	326
XXX	Swift publică anonim <i>Călătoria lui Prior</i> . O păcăleală la curtea de la Windsor. Întoarcerea la Londra	338
XXXI	Trimișii Franței sosesc la Londra pentru începerea tratatelor secrete de pace. O plimbare în Windsor Park	350
XXXII	Swift se mută la Leicester Fields. Prior e numit într-o înaltă funcție la vamă. Ortografia Stellei	360
XXXIII	Partidul Whig se opune cu violență tratatelor de pace. Un șorț pentru Stella. Pamfletul <i>Purtarea aliaților</i> în fază de proiect. Portretul Secretarului de Stat St. John	372
XXXIV	Moda plimbărilor pe jos. Lordul Pembroke ales membru al Academiei Franceze. Cum ne-o închipuim pe Stella la plimbare. Viața șefului de cabinet în primejdie	381

XXXV	O manifestație cu manechine este revocată. Se publică pamfletul pacifist <i>Purtarea aliaților</i>	393
XXXVI	Vâlva stârmită de pamfletul <i>Purtarea aliaților</i> . În parlament, partidul Whig obține o victorie. Conducerea partidului Tory sub tensiune. Trădare? Întrevedere cu ducele de Ormond	403
XXXVII	Viitorul prim-ministru Walpole încearcă o intimidare. Criza se rezolvă favorabil: Guvernul Tory dobândește majoritatea	413
XXXVIII	Masham este numit Lord. Dizgrația generalului Marlborough. Vizita la Londra a generalului Eugen de Savoia	423
XXXIX	Se netezește calea păcii. Walpole trimis la turnul Londrei. Concedierea ducelui de Somerset. Generalul Marlborough primește vot de blam	434
XL	Succesul pamfletului <i>Purtarea aliaților</i> depășește toate așteptările. Tratatul barierei. Aniversarea Reginei	443
XLI	Vești proaste de pe frontul olandez. Portretul lui Guiscard. Un proiect de academie engleză	453
XLII	Un incendiu. O rețetă gastronomică pentru prepararea stridiilor	463
XLIII	O bandă de huligani terorizează Londra noaptea. Doi lorzi englezi își revendică drepturile asupra unui ducat francez	472
XLIV	Swift se îmbolnăvește de Zona Zoster.	483
XLV	Evoluția bolii	488
XLVI	Convalescență	489
XLVII	Reîntoarcerea în Irlanda se amână din nou. Patrick e concediat	492
XLVIII	La Kensington	494
XLIX	Un episcop senil și o prorocie falsă. Steele sub stare de arest	498

L	Secretarul de Stat St. John e numit viconte de Bolingbroke. Armata franceză învinge la Denain	501
LI	Divertiment la Windsor. Moartea lordului Winchelsea	504
LII	Starea sănătății reginei. O tabacheră de lux	506
LIII	Swift, mijlocitorul tuturor cauzelor	510
LIV	Marlborough se expatriază. Năravuri gazetărești	514
LV	Un duel tragic. Un nou atentat împotriva șefului de cabinet	518
LVI	Swift lucrează la <i>Istoria Păcii de la Utrecht</i> . Botezul fiului Lordului Masham. Swift e din ce în ce mai dezgustat de politică	522
LVII	Un dar: portretele ducelui și ducesei de Ormond. Scriitorul e complimentat de Ambasadorul Spaniei	527
LVIII	Întâlnire cu ambasadorul lui Ludovic al XIV-lea. Raporturile cu ducele de Marlborough. Swift cumpără un <i>Plutarb</i>	537
LIX	Incendiul de la ambasada Franței. Negocierile de pace de la Utrecht progresează. Moartea lui Harrison, secretarul delegației engleze la Utrecht	548
LX	Înmormântarea lui Harrison. Swift amator de portrete. Franța acceptă condițiile de pace	559
LXI	Alte achiziții de tablouri. Alexander Pope publică <i>Windsor Forest</i> . Swift se gândește să cumpere o bibliotecă. Semnarea păcii se târâgănează	566
LXII	Tactica parlamentară a cabinetului Harley. Un pamflet împotriva Reginei. Semnarea păcii de la Utrecht. Repetiția piesei lui Addison, <i>Cato</i>	577

LXIII	Deschiderea parlamentului. Un portret al Reginei Anne și atitudinea disprețuitoare a Ducesei de Marlborough. Filozoful Berkeley și Swift. Recompensa lui Swift pentru serviciile aduse cauzei încheierii păcii se lasă așteptată. După tergiversări, e numit Decan al Catedralei din Dublin	587
LXIV	Pregătiri pentru reîntoarcerea în Irlanda	596
LXV	La drum călare. Sosirea la Chester	597
	Caracterul Stellei (La moartea doamnei Johnson – 1728)	599

I

Chester, 2 septembrie 1710

Jo¹ îți va istorisi totul până la urcarea în luntre: după aceea, pezevenghii au urcat prețul, cerând două coroane și zicând că puteam să nu mai prindem nici o corabie; dar după o jumătate de ceas ajungeam la brigantină, căci naiele stăteau în așteptarea seneșalului lordului-locotenent. Călătoria a ținut punct cincisprezece ceasuri; aici, în oraș, am ajuns aseară, și socot c-o să pornim mai departe luni. Primul om cu care am dat ochii la Chester a fost Dr. Raymond²; dânsul și doamna se află aci pentru ridicarea unei ipoteci, ca să-și poată vinde pământurile. Până acuma treburile lor au mers strună. M-au rugat să-ți trimit politicoasă închinare din parte-le: nu au de gând să se întorcă în Irlanda până la anul. Am căzut de pe cal venind de la Parkgate³, dar n-am pățit nimic, deoarece calul, deprins cu căzăturile călăreților, a stat cuminte așteptând întâi să mă ridic în picioare. Plecăciunile mele episcopului de Clogher⁴. L-am zărit pe drum, pe când se întorcea de la Dunlary, dar nu cred să mă fi văzut, îmi pare rău că n-a fost și dânsul la sinod, să pot vorbi și în numele dumnealui. Îți amintesc că mi-ai făgăduit să te duci la Trim unde să călărești cât vei putea de mult. Nu uita să-i reamintești episcopului de Clogher să-i ceară episcopului de Killala să-mi trimită scrisoare către

¹ Este vorba de prietenul lui Swift, negustorul Joseph Beaumont, persoană al cărei nume va reveni în jurnal: spirit iscusit și bun cunoscător al matematicilor, Joseph Beaumont avea să moară în 1724.

² Vicarul bisericii din Trim, prieten și coleg cu Swift.

³ Port la treisprezece mile de Chester, unde acostau navele venind dinspre Irlanda.

⁴ Este vorba de St. George Ashe (1658-1718), ulterior episcop de Derry.

episcopul de Lichfield. Toți cei ce vor să-mi scrie, să trimită pe numele meu, la domnia-sa Richard Steele¹, la Cockpit, lângă Whitehall, unde Steele își are slujba. Nu însă și MD². Scrisorile voastre vor fi plătite de mine teșghetarului cafenelei Saint James, ca să-mi ajungă pe calea cea mai scurtă. – S-ar părea că lordul Mountjoy³ ține s-o pornim la drum chiar astăzi după-amiază, așa că m-am furișat să-mi termin acum scrisoarea: va fi lungă sau scurtă după cum vor sta lucrurile cu plecarea. Voi scrie cu aceeași poștă și doamnei Wesley, ca s-o asigur că am avut toată grija de polița dumneaei de 115 lire – numai să fie bună și să trimită după ea, în care caz am să te rog să i-o dai sub plic și pecete: păstrează-o deci pentru când ți-o va cere; și dacă nu, ține-o mai departe la tine. Nu mai adaug nimic, până nu aflu dacă pornim sau nu la drum: dacă plecăm, scrisoarea de astăzi se apropie de sfârșit. Verișoara mea Abigail a îmbătrânit îngrozitor. – Domnul atotputernic să vă binecuvânteze MD, comorile mele; pentru numele lui Dumnezeu vă rog să fiți voioase și sănătoase – eu unul sunt foarte hotărât să mă întorc în Irlanda cât de curând, de îndată ce îmi voi fi îndeplinit sarcinile cu care am fost trimis, și dacă izbutesc, și dacă nu: niciodată n-am avut atât de puțin chef să vin în Anglia. Dacă doamna Curry vă face cumva greutăți pentru chirie, am să-i dau tot ce cere, plătindu-i de pe 9 iulie trecut; iar doamna Brent să-i scrie lui Parvisol cerându-i ce se cuvine tot în același chip. A sosit poștalionul de Londra și se pregătește acum de plecare; nu mai am timp decât să-l rog pe bunul Dumnezeu să-mi binecuvânteze scumpa comoară, MD FW FW MD MD Me Me Me⁴.

¹ Scriitorul și publicistul Richard Steele, de la *The Tatler* și *The Spectator*.

² Inițialele MD o desemnează pe Stella, uneori și pe prietena acesteia, Rebecca Dingley. Codul lecturii acestui cifru poate să fi fost „My Dear”, ori după caz „My Dears”; E. Pons, editorul versiunii franceze din 1965, propune lectura „Madam(s)” sau „Mes Dames”, care ni se pare foarte plauzibilă.

³ Este vorba de înaltul demnitar William Stewart.

⁴ Deconcertanta serie de inițiale se decodează parțial în plauzibila versiune: „Draga mea” sau „Doamna mea” (MD/My Dear, Ma Dame?), „La revedere” (FW/Farewell), „Scumpele mele”, „Doamnele mele” (MD MD/My Dears, Ma Dame?) Me Me Me rămâne un mister nedescifrat.

II

Londra, sâmbătă, 9 septembrie 1710

Am ajuns joi, după cinci zile de drum: istovit după prima zi; obosit mort după cea de-a doua; simțindu-mă ceva mai binișor după cea de-a treia; destul de întremat apoi, după celelalte două care au urmat; acum sunt mulțumit de toată osteneala asta, care a fost, de fapt, sănătoasă; mă simt așadar destul de bine. Cei din partida Whig s-au arătat încântați de a mă revedea, păreau gata să mă înhațe, de parcă aș fi fost creanga mântuirii lor de la înec, dregătorii cei mari își cereau cu stângăcie iertare ș.a.m.d. În schimb, lordul-vistiernic¹ mi-a făcut o primire deosebit de rece, ceea ce m-a umplut de parapon și am jurat în sinea mea că mi-o va plăti. N-am izbutit încă să stau de vorbă nici măcar cu jumătate din cercul cunoștințelor mele; pe cei pe care i-am văzut i-am găsit neschimbați, așa cum îi lăsasem. Aud că lady Giffard² se învârte multicele pe la Curte, lady Wharton³ tocmai o lua în derâdere zilele trecute; prin urmare, din partea dumneaei, pierd o mână prietenească. N-am avut încă prilejul să dau ochii cu ea, și nici nu am de gând; voi face în schimb ce-mi stă în putință spre a sta cumva de vorbă cu mama Stellei⁴. I-am scris de la Chester episcopului de Clogher; am să-i scriu acum și arhiepiscopului de Dublin⁵. Aici domnește un mare talmeș-balmeș; se pare că picior de Whig nu va rămâne în slujbă la dregătoriile cele mari – și Englitera va avea parte de o iarnă cum nu s-a pomenit. Toată lumea mă întreabă cum de-am ajuns să rămân atâta vreme în Irlanda – ca și când, după dâșii, ar fi fost în firea lucrurilor să nu mă fi mișcat niciodată din Englitera; dar unul n-a mișcat

¹ Sydney Goldophin, care avea să fie mazilit din funcție înainte de sfârșitul anului.

² E vorba de Martha Giffard, sora lui sir William Temple, patronul lui Swift.

³ Lucy Wharton (1668-1716).

⁴ Mama lui Esther Johnson (Stella) era remăritată și făcea parte din suita lui lady Giffard.

⁵ William King (1650-1727).

vreodata un deget ca să mă aducă înapoi; așa încât le spun tuturor sus și tare că mă întorc la Dublin, la iazul meu de lângă Laracor¹, voios și fără părere de rău. „Domnul *Tatler*² se așteaptă din zi în zi să fie mătrășit; și umblă zvonul că ducele de Ormond³ va fi numit lord-locotenent al Irlandei. Nădărduesc că v-ați așezat acum în bună pace în locuința lui Presto⁴; dar să știți că mă pregătesc să vă retrimis la casele voastre⁵ până în Crăciun; până atunci sau îmi voi fi îndeplinit sarcina, sau – de nu – îmi voi fi dat seama că lucrul e cu neputință. Aș vrea să fiți la Trim la vremea primirii acestor rânduri, iar domnița Johnson să călătorească, căci, fără doar și poate, trebuie să se fi însănătoșit între timp. Am început rândurile acestea în chip cu totul neobișnuit, căci chiar astă-seară pleacă poștalionul; am și scris arhiepiscopului; nu mă mai pot lungi acuma. De aici încolo voi scrie zilnic câte ceva lui MD, ținând un fel de jurnal; iar când voi fi gata cu scrisoarea, am s-o trimit, fie că MD îmi va fi scris, fie că nu; și uite-așa, cred că totul va fi foarte bine: voi sta neîncetat de vorbă cu MD, și MD așijderea cu Presto. Roagă-l pe Parvisol⁶ să-ți plătească pe loc cele zece lire; așa ne-am înțeles. Lumea spune că m-aș fi îngrășat și că arăt mai bine; pe luni, Jervas⁷ urmează să-mi retușeze portretul; astăzi pe stradă mi s-a părut că-l zăresc pe Jack Temple⁸ cu nevastă-sa trecând într-o caleașcă; dar m-am făcut că nu-l bag în seamă. Îmi pare bine că am rupt orice legătură cu această familie. Poți spune starostelui⁹ că i-am îndeplinit cererea pe lângă ducele de Ormond; sau și mai bine, nu-i mai spune nimic. Pe Jemmy Leigh l-am văzut chiar adineaori la cafenea; m-a

¹ Parohia lui Swift.

² Richard Steele.

³ James Butler, duce de Ormond (1665-1745).

⁴ Un pseudonim al lui Swift – prin traducerea italiană a adjectivului englez *swift*, „iute”: apelativul a fost născocit de ducesa de Shrewsbury, femeie cu duh, italiancă prin naștere.

⁵ Swift mobilase un apartament pentru cele două femei pe Capel Street, la Dublin.

⁶ Isaiah Parvisol, reprezentantul intereselor lui Swift la Laracor.

⁷ Pictorul Charles Jervas (cca 1675-1739), portretist la modă.

⁸ E vorba de nepotul lui sir William Temple.

⁹ Dr. Benjamin Pratt, conducător la Trinity College.

întrebat de voi cu multă dragoste: zice că peste vreo două săptămâni pleacă în Irlanda. Plecăciunile mele decanului catedralei¹, doamnei Walls și soțului dumneaei, arhiepiscopului². Soția lui Will Frankland nu mai are mult până să nască, iar eu am făgăduit să-i botez pruncul. Îmi închipui că scrisoarea mea din Chester ați primit-o marți, săptămâna trecută. La Chester i-am făcut cunoștință lui Dr. Raymond cu lordul Wharton. Vă rog să-mi scrieți de îndată ce Jo primește banii. S-a făcut aproape zece și nu-mi place să trimit scrisoarea prin paznicul de noapte. MD va primi o scrisoare mai lungă săptămâna asta, rândurile acestea le trimit numai ca să vă spun c-am ajuns bine, sănătos, aici la Londra; așadar, pe curând.

III

Londra, 9 septembrie 1710

După ce am avut o întrevedere cu ducele de Ormond, am luat masa la Dr. Cockburn³; am petrecut prima parte a după-amiezii cu sir Matthew Dudley⁴ și Will Frankland, iar cea de-a doua jumătate la cafeneaua Saint James; apoi am venit acasă, am scris arhiepiscopului de Dublin și lui MD, iar acum mă pregătesc să mă bag în pat. Am uitat să-ți spun că l-am rugat pe Will Frankland să-l pună pe prietenul Manley să pună o vorbă bună pe lângă tatăl său, sir Thomas, acum, când toți tremură să nu-și piardă slujbele. Mi-a spus însă că însuși tatăl său este păscut de primejdia de a fi aruncat pe drumuri și că s-au și găsit mușterii să facă cerere pentru slujba lui Manley; ar fi fost învinuit că deschidea scrisorile; sir

¹ Dr. John Stearne (1660-1745), decan al catedralei Sfântul Patrick din Dublin; numele lui apare ortografiat și Sterne.

² E vorba de arhidiaconul Walls, rector la parohia Castleknock.

³ William Cockburn (1669-1739), medic scoțian.

⁴ Matthew Dudley, înalt funcționar la Vama Londrei.

LIBRIS | We know books

Thomas Frankland ar face orice, numai să poată el însuși scăpa cu bine de ananghie; tocmai de aceea, mă tem că s-a zis cu Manley ș.c.

10 septembrie. Astăzi am cinat la Kensington, la lordul Mountjoy; am văzut-o și pe soția lui Ophy Butler¹ care a cam început să se ofilească. Am stat de vorbă până la zece seara cu Addison și Steele: Steele își va pierde cu siguranță slujba la gazetă – nimeni nu-l mai poate înghiți de când s-a amestecat în gâlceava dintre cele două partide². La zece am pornit-o spre cafenea, în nădejdea de a-l întâlni acolo pe lordul Radnor³, pe care nu-l văzusem încă. Era într-adevăr acolo; timp de un ceas și jumătate am stat apoi de vorbă înfierând din toată inima, și unul și altul, trădarea partidei Whig, josnicia și lipsa lor de recunoștință. Am venit acasă fierbând de ciudă, punând la cale fel de fel de gânduri de răzbunare: sătul de toate acestea (unele le-am și trecut în scris) mă pregătesc acum de culcare. Bănuiesc că astăzi fiind duminică, MD a cinat acasă și ați avut parte de o butelcuță de vin: fiți fete bune și cu ajutorul lui Dumnezeu, totul va fi bine. Azi-dimineață a fost la mine Ben Tooke⁴.

11 septembrie. Șapte dimineața. M-am sculat să merg la Jervas ca să-mi isprăvească portretul, și-i zi de bărbierit; deci bună dimineața, MD; dar acum nu mă țineți de vorbă, căci nu pot zăbovi; rogu-vă, prânziți cu decanul, dar să nu vă pierdeți banii. Mi-e dor să aflu vești de la voi, să știu ce se mai întâmplă.

Zece seara. Am stat dimineața patru ceasuri pozând lui Jervas, care a dat portretului meu o linie cu totul alta; acum e mulțumit; ne mai trebuie însă încuviințarea primăriei. Dacă aș avea bani destui, aș comanda o copie, să v-o aduc. Am cinat cu Mr. Addison la dumnealui acasă și am petrecut acolo parte din seară; m-am întors adineaori, ca să mai scriu măcar un ceas. Patrick⁵ zice că poporul de rând de aici e mult mai

¹ Theophilus Butler, parlamentar și ulterior *pair* de Irlanda.

² Richard Steele se angajase solemn să nu participe la disensiunile dintre partide, dar avusese totuși câteva ieșiri acide, satirizând schimbările din aparatul politic.

³ Charles Bodville Robartes (1660-1723).

⁴ E vorba de librarul lui Swift, Benjamin Tooke, cel care tipărise anonim în 1704, *Povestea unui poloboc*.

⁵ Servitorul pe care Swift îl luase din Irlanda.

deschis la minte pentru politică decât în Irlanda. Așteptăm din zi în zi noi schimbări și dizolvarea Parlamentului. Lordul Wharton¹ așteaptă din clipă în clipă să fie dat afară: trudește ca un bivol la pregătirea alegerilor; în câteva cuvinte, nu mi-a fost dat niciodată să văd atâta fierbere punând stăpânire pe o mulțime de oameni atât de mare și de pestriță. Am primit o nenorocită de scrisoare din partea lui Jo, din care aflu că Mr. Pratt² nu vrea să-i plătească banii. Am adus lucrul la cunoștința lui Mr. Addison, și am s-o spun și lordului Wharton; mă tem însă că de pomană. Oricum, voi face tot ce-mi stă în putință.

12 septembrie. Astăzi i-am făcut cunoștință lui Mr. Ford³ cu ducele de Ormond; am fost pentru prima oară primit de lordul-președinte⁴, cu care am stat de vorbă pe îndelete; ori de câte ori încerca să aducă vorba despre lordul Wharton în legătură cu mine, îl rugam să treacă mai departe – până când a stăruit să-i spun pentru ce: i-am zis atunci că știa foarte bine cum nu așteptasem niciodată mare lucru din partea lordului Wharton și cum, la rândul său, lordul Wharton pricepea foarte bine că astfel stăteau lucrurile. Mi-a mărturisit că îi scrisese în două rânduri despre mine, dar că de fiecare dată acesta nu catadicsise să-i răspundă un singur cuvânt la acea parte din scrisoare. Mă sfătuiește să nu mă amestec în treaba beneficiilor ecleziastice irlandeze până nu se mai potolește puțin zarva de aici, lucru ce stă sub semnul întrebării, așa că ne aflăm cu toții în beznă și necunoscut. Lordul-președinte mi-a mărturisit că se așteaptă din zi în zi să fie mazilit, și asta ține de două luni. Jur pe viața mea că mi-e o silă îngrozitoare de Londra și că aș fi dorit din toată inima să nu mă fi mișcat niciodată de acasă.

13 septembrie. Am fost azi-dimineață în oraș să mă întâlnesc cu Mr. Stratford, negustor la Hamburg, fostul meu tovarăș de școală; dar fiind chemat la „Bull“, pe Ludgate-hill, a stăruit să mă duc la el acasă

¹ Thomas Wharton (1648-1715), fost lord-locotenent al Irlandei, față de care Swift nu nutrea sentimente de deosebită simpatie.

² Înalt funcționar la Vistieria Irlandei.

³ Charles Ford, publicist din Dublin.

⁴ E vorba de lordul Somers, persoană cu reputația unei rare integrități morale.

în Hampstead, unde am cînat în tovarăşia unor ipochimeni destul de deşucheşti; printre alţii, era de faţă şi Mr. Hoadley¹, cleric din partida Whig, bine-cunoscut pentru împotrivirea sa faţă de Sacheverell². Măine am totuşi de gând să-l caut din nou pe Stratford. La urma urmei, nu-mi pare rău că am fost la Hampstead, unde am putut sta de vorbă cu lady Lucy³ şi cu Moll Stanhope⁴. Am aflat veşti proaste despre doamna Long⁵; ea şi cu tovarăşa ei au scăpat. Doamna Long e cu desăvârşire mofluză şi se spune că ar fi plecat la ţară: aş fi foarte măhnit dacă această poveste se adevăreşte.

14 septembrie. Astăzi m-am întîlnit cu Patty Rolt⁶, care auzise că am sosit; am luat apoi masa cu Stratford, la un negustor din City⁷, unde, pentru prima oară în viaţa mea, am băut vin de Tokay; trebuie să spun că e un lucru nemaipomenit, cu toate că întru câţva mai puţin straşnic decât mă aşteptasem. Stratford, care-i vrednic de spânzurătoare, e pe punctul de a împrumuta noua cârmuire cu patruzeci de mii de lire; când mă gândesc că am fost crescuţi împreună la aceeaşi şcoală şi la aceeaşi universitate. Se zvoneşte că marele cancelar urmează din clipă în clipă să fie mătrăşit, şi sir Simon Harcourt i-ar urma în scaun; astăzi am venit acasă mai devreme, neavînd nici un chef să dau pe la cafenea.

15 septembrie. Împreună cu Mr. Addison şi colonelul Freind, am fost astăzi să vedem tragerea loteriei de un milion de lire la Guildhall⁸. Hahalerele de băieţi, în uniformele lor albastre⁹, îşi dau nişte ifose fără pereche, scoţînd din cutie ţidulele şi arătînd tuturora palmele goale,

¹ Dr. Benjamin Hoadley, ulterior episcop de Winchester.

² Harry Sacheverell, predicator popular din tabăra partidei Tory: a contribuit parţial la îndepărtarea de la cârma ţării a partidei Whig.

³ Soţia lui sir Berkeley.

⁴ Fiica decanului de Canterbury.

⁵ Ann Long, femeie celebră pentru frumuseţea şi spiritul ei.

⁶ Persoana pare să fi fost o verişoară de-a lui Jonathan Swift, fiică a unchiului şi susţinătorului său, Godwin.

⁷ Cartierul central al Londrei, în jurul primăriei.

⁸ Evenimentul a fost consemnat şi în nr. 203 al gazetei *The Tatler*.

⁹ Studenţii de la *Christ's Hospital*, folosiţi ca ajutoare la tragerea loteriei, purtau uniforme albastre.

spre a dovedi, chipurile, că nu-i la mijloc nici un matrapazlăc. Am luat apoi masa într-o casă de ţară lângă Chelsea, unde Mr. Addison se retrage adeseori; seara am aflat că sir Simon Harcourt a fost numit lord-Keeper¹; aşa încât aşteptăm acum din clipă în clipă dizolvarea Parlamentului – dar uit că scrisoarea mea n-o să plece decât peste trei, patru zile, şi ştirile astea se vor fi învechit până atunci; – ar fi trebuit să le las de încheiere. Ce să fac? Să trimit scrisoarea înainte de a primi veşti de la MD sau s-o mai lungesc puţin? N-am fost încă s-o văd pe mama Stellei, pentru că nu vreau să dau ochii cu lady Giffard; voi face însă în așa fel ca să mă duc pe-acolo când lady Giffard va fi plecată. Am uitat să-mi însemn scrisorile de mai înainte; dar îmi aduc aminte că asta-i a treia, iar cu tot n-am primit primul răspuns al lui MD; nădăjduiesc însă să primesc semn de viaţă pe luni, adică, după socoteala mea, când vor fi două săptămâni de când aţi primit prima mea scrisoare. Am de gând să aduc acasă o mulţime de porţelanuri chinezeşti. Ce-am văzut astăzi pe aici mi-a plăcut foarte, foarte mult. Şi ce să mai aduc?

16 septembrie. Dimineaţa. Sir John Holland², Supraveghetor la Curtea regală, mi-a trimis vorbă c-ar dori să mă cunoască: am de gând să nu-i răspund, căci face parte din partida Whig, şi bănuiesc că va fi mătrăşit odată cu toţi ceilalţi; se pare însă că-i un om de ispravă şi cu carte. Spune-mi, îţi place felul acesta de scriere, în chip de jurnal? Nu e cam plicticos şi prea otova?

Seara am dejunat cu vărul meu, tipograful³, la Patty Rolt; apoi m-am întors acasă făcînd în drum două scurte vizite; pot spune că a fost o zi foarte anostă. Aflu că nenorocirea cu doamna Long e adevărată; porţării au şi descins la ea acasă; s-a mutat într-un loc necunoscut, iar de acolo a plecat la ţară; unde, nimeni nu ştie; se pare că prietenii îi trimit scrisorile la un han pe drumul mare, de unde i se aduc apoi prin sol, în cea mai mare taină; pe scrisorile de răspuns nu pune niciodată locul. Jur că mă doare în adîncul sufletului.

¹ Ministru de justiţie şi păstrător al peceţilor oficiale ale statului.

² Deputat de vază al partidei Whig în Camera Comunelor.

³ Dryden Leach, vezi scrisoarea din 26 octombrie 1710.

17 septembrie. Astăzi am luat masa afară din oraș, cale de trei leghe, la Will Pate, învățatul negustor de lână¹; l-am avut de comesean pe Mr. Stratford: aici trei leghe înseamnă o nimica toată; am plecat de la Pate după asfințit și am ajuns acasă înainte să se fi întunecat de-a binelea. Scrisoarea asta pleacă marți, fie că primesc vești de la MD, fie că nu. Cu sănătatea o duc mai departe foarte bine; dea Domnul ca Stella să-mi trimită vești bune despre a ei. Și nădăjduiesc că ați și ajuns la Trim, sau că vă pregătiți de plecare într-acolo. Aseară am avut o dezamăgire: băiatul s-a înființat cu o scrisoare, iar eu mă pregăteam să văd scrisul mânuței lui MD; nu era însă decât un răvaș poftindu-mă la o plăcintă de vânat, astăzi: colac peste pupăză, am pierdut și ospățul, și plăcinta. La naiba cu domni ăștia curteni în prour de scăpătate!

Iată acum că și Mr. Brydges², încasator general, e dornic să mă cunoască; am aflat însă că regina l-ar fi trimis pe lordul Shrewsbury³ să-i dea asigurări că-și va păstra mai departe slujba; și aud că mi-ar făgădui mare ajutor în afacerea beneficiilor bisericii irlandeze. Așa; văd că trebuie să întorc foaia deși, poate, ar încăpea să mai scriu un rând, jos de tot; rogu-te, socotește c-am scris fila întreagă; e îngrozitor de îndesată, cred că trebuie să te fi istovit cu vârf și îndesat; făgăduiesc că n-am să mai scriu așa de înghesuit. Sir Simon Harcourt a fost numit procuror regal, nu lord-păstrător al pecetilor, așa cum credeam.

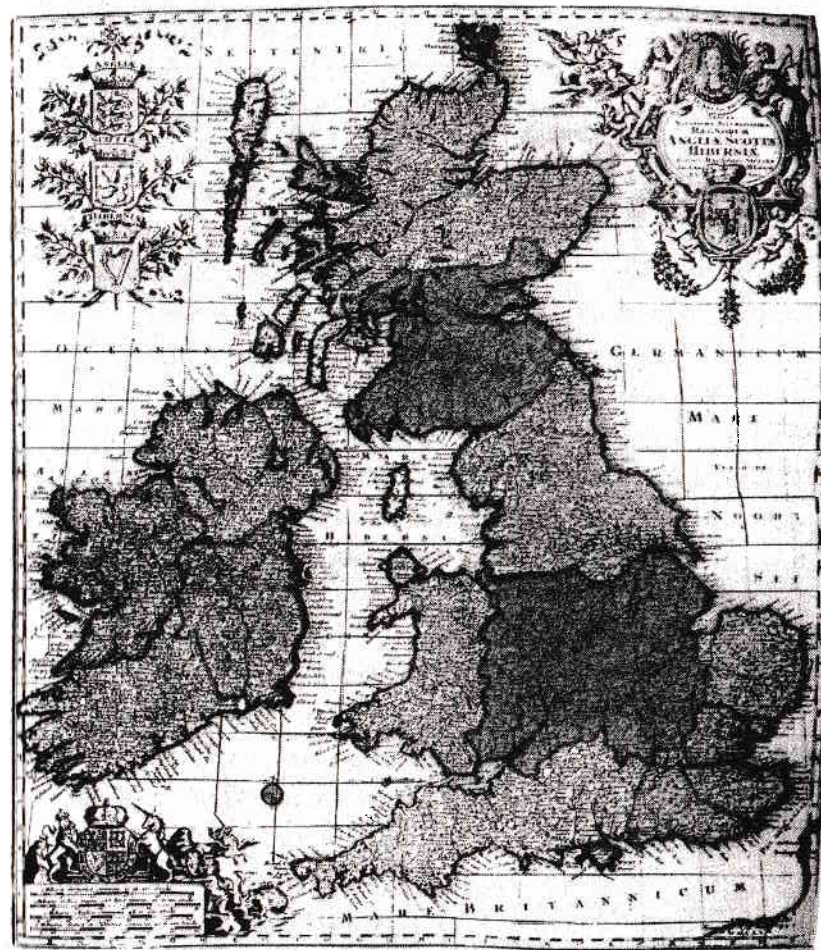
18 septembrie. Astăzi am luat masa cu Mr. Stratford la reședința de țară a lui Mr. Addison, lângă Chelsea; apoi ne-am reîntors în oraș; am venit acasă devreme și am început o scrisoare către *Tatler* în legătură cu stricăciunile aduse stilului limbii noastre scrise: întrucât n-am primit nici un rând de la voi, m-am hotărât să trimit scrisoarea chiar astă-seară. Ducele de Devonshire⁴ a trimis în graba mare după lordul Wharton: se

¹ William Pate (+1746), comerciant cultivat al timpului, își luase doctoratul la Universitatea din Cambridge; Swift avea să compună pentru el un epitaf.

² James Brydges (1673-1744), ulterior duce și baron de Chandos.

³ Charles Talbot, duce de Shrewsbury (1680-1718), partizan al grupării politice Whig, trecut ulterior în tabăra Tory.

⁴ William Cavendish, duce de Devonshire (+1729), susținător fidel al taberei Whig.

Anglia și Irlanda în vremea încheierii Păcii de la Utrecht, hartă din *Atlas Homannianus*, colecția Cabinetului de stampe al Academiei Române.

